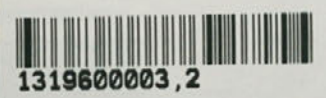

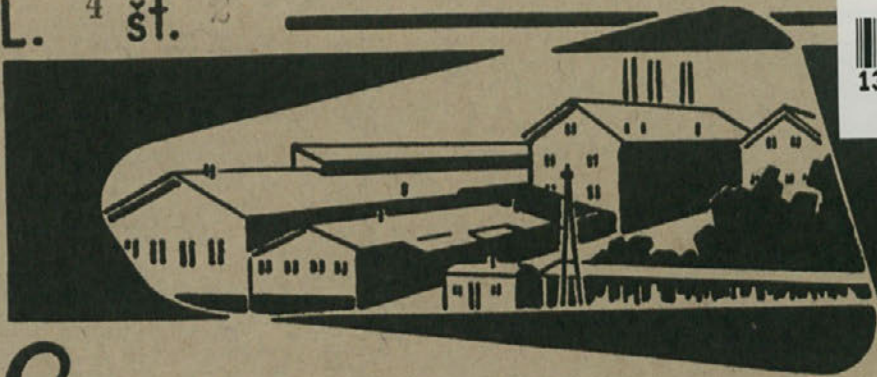
STUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

D-Per

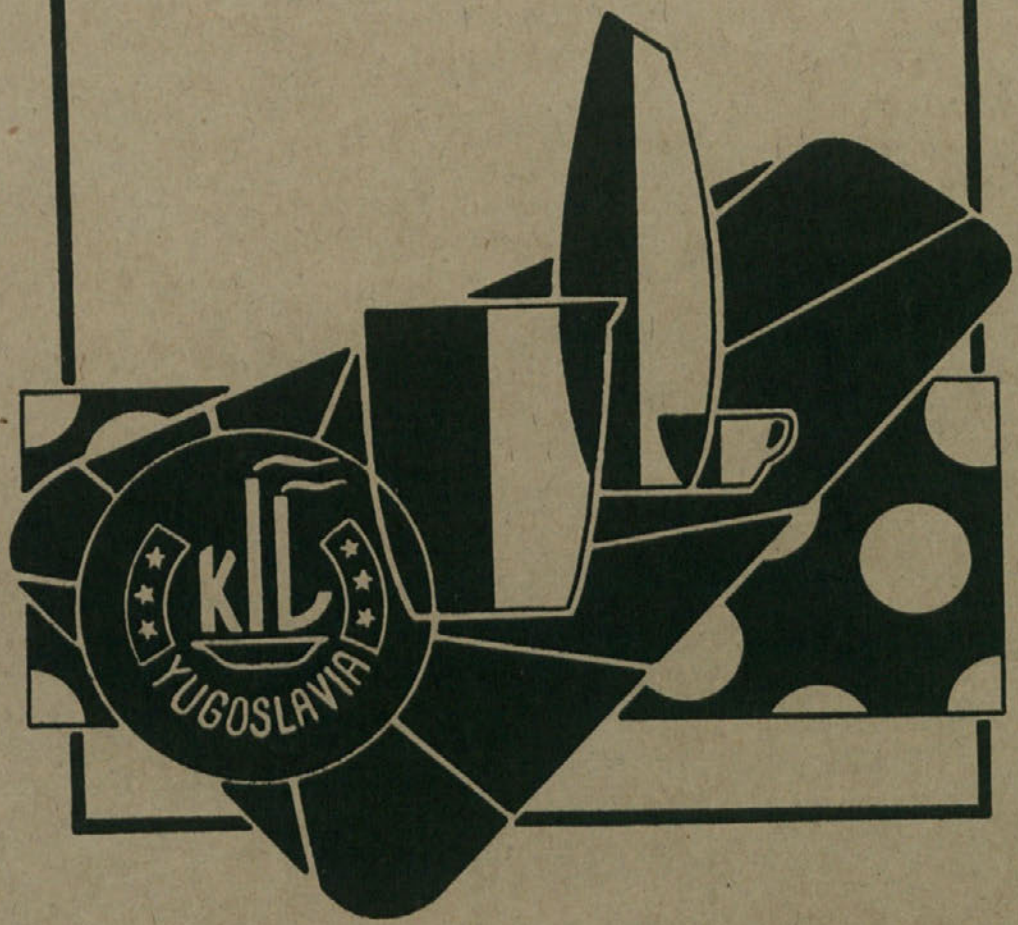
249/1960

L. 4 št. 2

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje-Celje

V s e b i n a .

1. Več kot smo pričakovali - Franjo Tilinger
2. Plan proizvodnje za leto 1960 - Milan Kralj
3. O skladi za kadre - Božo Lukman
4. O kontracepciji ali spočetju po naši volji - dr. Rošker-Kranjc Bogomila
5. Poročilo o delu socialnega zavarovanja - Anton Vočko
6. Kakšen in kolikšen naj bo moj dopust - Darko Šuler
7. Zahvala - Ana Kozovinc
8. Naša obratna zdravstvena posvetovalnica - dr. Rošker-Kranjc Bogomila
9. Ali že veste - Bo. Lu.
10. Žena - Angel - Lu. Bo.

oo . oo

VEČ KOT SMO PRIČAKOVALI.

Čez 400.000.000.- din na tržišču realiziranega družbenega proizvoda v lanskem letu ali nekaj čez 20% več kot je predvideval družbeni načrt, je brez dvoma uspeh, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Le zelo redki so v začetku leta pričakovali, da se bo večanje proizvodnje kljub izredno velikemu povečanju v letu 1958 nadaljevalo tudi v letu 1959. Tako visoko prekoračitev kakršna je bila v resnici dosežena pa prav verjetno ni nihče pričakoval.

Mnogi nam postavljajo vprašanje, kje so vzroki za tako uspešno dviganje proizvodnje pri nas. Menim, da je to primerna prilika, da poizkušam v nekaj besedah odgovoriti na to in na slična vprašanja.

Izboljšanje kvalitete keramike (fajanse) doseženo z uporabo pokrivajočega lošča je položaj tovarne na tržišču bistveno spremenilo. Predvsem zaradi bele barve je postalo tovrstno blago iskano. Uporaba plastičnih glin v gmoti je občutno zmanjšala lom, omogoča pa tudi večjo storilnost oblikovalcem. Starejši strugarji vedo, da s tako dobro gmoto, kakor je ta, katero imamo sedaj v proizvodnji, še večina ni delala.

Nove oblike, novi dekorji in načini slikanja kamenine pa so odprli tržišče tudi temu blagu. Danes bi bilo mogoče prodati nekajkrat več tovrstnega blaga, da ga imamo na razpolago.

Na žalost nam stara in dotrajana nadglazurna peč tega ne dovoljuje.

Znaten finančni uspeh je dosežen tudi z zmanjšanjem blaga II. vrste, na katerega se daje 10% popusta, z zmanjšanjem ma-

nipulacijskega loma itd. Pozitivno vlogo pri dvigu storilnosti v lanskem letu pa je brez dvoma odigral tudi sistem nagrajevanja po učinku.

Ko analiziramo vzroke za napredek našega podjetja, pa ne smemo mimo visoke zavesti, ki jo ima večji del kolektiva. Gotovo delamo pod težkimi pogoji. V nekaterih oddelkih so neprimerni delovni prostori z neprimernim ogrevanjem, prav tako je po svoje problem neprekinjeno obratovanje peči, zastarela in dotrajala strojna oprema itd. itd. Kljub temu pa se več ali manj vsak član kolektiva zaveda, da je tudi pod takimi pogoji potrebno dati maksimum naporov od seba in da bomo le z našimi napori lahko dosegli izboljšanje opisane stanja.

Franjo Tilinger.

PLAN PROIZVODNJE ZA LETO 1960.

Naše podjetje ima za leto 1960 postavljen plan proizvodnje po količini 1.600 ton in po vrednosti 431 milijonov din. Ta plan se deli na proizvodnjo gospodinjjske keramike; po količini 1.550 ton, v vrednosti 381 milijonov dinarjev ter na proizvodnjo grafitnih topilnih loncev: po količini 50 ton, v vrednosti 50 milijonov dinarjev.

Postavljen plan proizvodnje je sicer visok, vendar ga je mogoče izpolniti ali celo preseči, če se bodo izkoristile vse možnosti v proizvodnih oddelkih. Pri tem mislim predvsem, da se bo moral do skrajnosti izkoristiti v žgalnih pečeh celoten prostor, v ostalih oddelkih pa da se skrajšajo razna popravila strojev in ostalih proizvodnih sredstev ter se tako izkoristiti kapaciteta strojev oziroma ostalih proizvodnih sredstev do maksimuma. Da bo možno vse to doseči, bo potrebno, da se proizvodni proces organizira tako, da bodo vse faze dela nemoteno delovale. Posebno bo tudi treba paziti pri notranjem transportu, da se bo lom, kateri nastane pri transportu, zmanjšal na minimum.

Če pregledamo proizvodnjo v zadnjih mesecih v preteklem letu, vidimo, da so se dosegali mesečni plani v višini 42 milijonov ali pa tudi še več. Mesečni operativni plani za letošnje leto ne presegajo dosežene proizvodnje zadnjih mesecev preteklega leta. Iz navedenega je razvidno, da je plan proizvodnje realno postavljen in da ga je možno doseči.

Milan Kralj.

NERED JE NAJBOLJ OČITNO SFRIČEVALO ZA NAPAČNO IN
ŠKODLJIVO ORGANIZACIJO DELA V PODJETJU

O SKLADU ZA KADRE.

Formiranje sklada za kadre ima pestro zgodovino. Nekaj časa se je v celoti zbiral pri zvezi, sedaj pa podjetja razpolagajo s 40% ustvarjenega sklada. DS mora v začetku leta napraviti predračun porabe sredstev iz tega sklada.

Za letošnje leto je sprejel tale predračun:

DOHODKI:

1. Neizkoriščena sredstva iz leta 1959	506.000.- din
2. Planirano za leto 1960	2,035.660.- "
Skupaj	<u>2,541.660.- din</u>

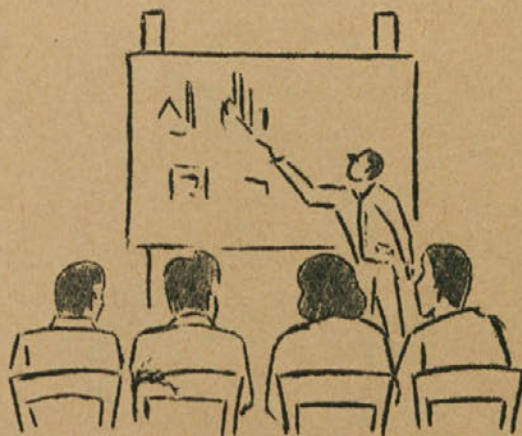
IZDATKI:

1. Dopolnilno šolanje	315.000.- din
2. tečajji in seminarji izven podjetja	897.960.- "
3. tečajji za kvalifikacijo	100.000.- "
4. vojska šola	96.210.- "
5. delovsko samoupravljanje	86.000.- "
6. učni pripomočki	20.000.- "
7. nerazdeljena sredstva sklada za naknadno razporeditev	1,026.490.- "
skupaj	<u>2,541.660.- din</u>

Sredstev ni malo, vendar smo morali zaradi interesov podjetja skoraj polovico le teh pustiti nerazporejenih. Nerazporejena sredstva bomo vplačali v okrajni sklad, da bi ti organi z večjim razumevanjem podprli naše prošnje za kredite v zvezi z rekonstrukcijo. Okrajni sklad bo ta sredstva porabil za gradnjo srednje tehnične šole v Celju.

Na raznih srednjih in višjih šolah si izpolnjuje šolsko in strokovno izobrazbo več naših delavcev, katerih število se bo v tem letu še povečalo.

Največ sredstev je določenih za praktično strokovno izobraževanje v krajših tečajih in seminarjih, ki jih organizirajo razni zavodi. Največ naših tovarišev bo obiskalo seminarje, ki jih pripravlja Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS v Ljubljani. Ti seminarji bodo obravnavali vsa področja industrijske dejavnosti, in sicer od organizacije proizvodnje, notranjega transporta, kontrole kvalitete, merjenje delovnega učinka do odnosov med ljudmi, vodenje ljudi, izobraževanja kadrov, planiranje delovne sile itd. itd. Poleg seminarjev pri omenjenem zavodu pa

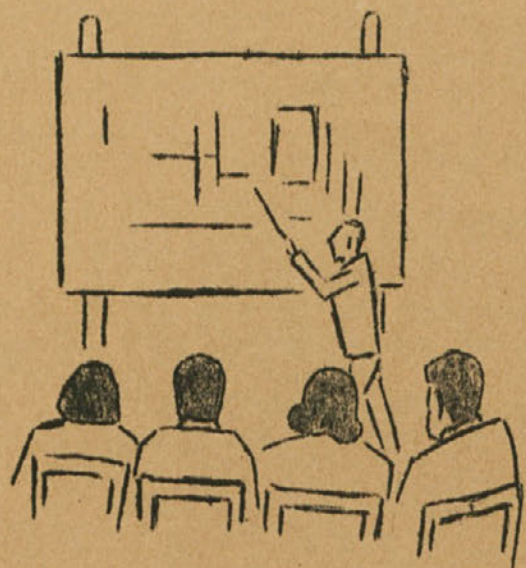

bodo naši delavci obiskali še druge tečaje. Pričakujemo, da bomo od teh tečajev in seminarjev imeli velike koristi, kajti iz prakse vemo, da so v pogledu medsebojnih odnosov, metod dela itd. tovariši, ki so jih obiskali, dosegli pomemben napredek.

S tečajji za kvalifikacijo bo treba takoj začeti in to predvsem s tečajji za visoko kvalificirane delavce. Ker bodo ti tečajji za kvalifikacijo verjetno zadnji, pričakujemo da se bodo prijavili vsi tisti, ki še nimajo ustrezne kvalifikacije, kakršna se zahteva na delovnem mestu, ki ga ima določena oseba.

Za šolo vajencev smo predvideli več sredstev, saj naši vajenci nimajo najosnovnejših učil in tudi ne učilnice. Žal pa smo morali ta sredstva zmanjšati in odstopiti od načrtov iz razlogov, ki smo jih uvodoma navedli.

Da bi organi upravljanja, ki sprejemajo vedno bolj odgovorne naloge, ta lažje izvrševali, bodo obiskali nekateri člani DS tečaja. Tečajji so organizirani samo v ta namen in imajo temu prilagojen učni program. Za učne pripomočke pa lahko rečemo, da je sredstev premalo. Kaj več o tem pa bomo spregovorili, ko se bo program vzgoje kadrov začel izvajati.

Božo Lukman.

O KONTRACIPIJI

ali

SPOČETJU PO NAŠI VOLJI.

Kontracepcija pomeni s tujim izrazom preprečevanje nosečnosti. S tem se pri nas ne ukvarjemo zato, ker bi mislili, da je preveč otrok, tudi ne zato, da bi zmanjšali prirastek prebivalstva, temveč zato, da bi bilo manj splavov in nesreč zaradi splavov, ker želimo žene obvarovati pred različnimi vnetji, jlovostjo in trajnim bolehanjem.

Otroci naj se rode takrat, kadar so zaželeni! Kontracepcija ni za nikogar nič novega. Dobro vemo, da so pri nas žene z lo ali več otroki zelo redke. Torej ve-

čina žensk in moških mora uporabljati neki način kontracepcije. Načinov je več:

1. Splav ali abortus

je prepovedan, in sicer po pravici, kar je škodljiv. Mnogi mislijo da splav, ki ga opravi zdravnik, ni nevaren. To ni res. Celotni splav v bolnici ima lahko katastrofalne posledice. Še danes se v bolnici lahko zgodi, seveda po nesreči, da zdravnik pri umetnem splavu predre maternico, raztrga črevo, povzroči hudo vnetje itd. Je pa vsekakor splav, ki ga opravi zdravnik po vseh predpisih medicinske vede, manj nevaren kot splav, ki ga opravi babica ali navešča mazačeva roka.

2. Kontracepcijska sredstva

Pri oceni kontracepcijskega sredstva nas predvsem zanima zanesljivost, s katero lahko računamo.

Idealnega kontracepcijskega sredstva ni, to je takega, pri katerem nas ne bi nobena stvar motila, toda ljudje ne čakajo na idealno iznajdbo in uporabljajo to, kar je trenutno najboljše.

Danes poznamo več kontracepcijskih sredstev. Najboljše taki sredstvi - njuna zanesljivost je približno enaka - sta:

a. diaphragma :

to je prepona, ki si jo vloži žena v nožnico ob spolni uporabi kontracepcijske maže.

b. kondom :

to je gumijeva prevleka za moško spolovilo.

3. Ostala sredstva :

Coitus interruptus -

je verjetno najbolj razširjen. Občevanje poteka sprva normalno, mož pa se nato predčasno umakne in izbrizga seme izven nožnice. Nimamo dokazov, da bi bil ta način škodljiv ali da bi povzročal pri ženi in možu živčnost.

Ogino - Knusova teorija -

Jajčna celica, ki zraste v zdravem jajčniku je primerna za oploditev le nekaj ur po ovulaciji, moška semenčnica pa je zmožna oploditi v večini primerov le dva dni. Razumljivo je, da tedaj, ko ti pogoji niso izpolnjeni, ne more priti do zanositve. Danes mislimo, da ovulacija nastopi 15 dni pred prvim dnevom naslednje menstruacije. Največja verjetnost zanositve je torej med dvema menstruacijama nekako v sredini, če je redna menstruacija na 28 dni. Tudi po menstruaciji in zadnje dni pred njo, je možnost zanositve manjša, vendar kažejo številna opazovanja, da tudi v tem času lahko pride do zanositve.

Kemična sredstva

se uporabljajo v glavnem kot maže in vložki, vendar niso zasledljive in včasih dražječe vplivajo na sluznico spolovil.

Prednosti kontracepcije

Od kontracepcije pričakujemo več dobrih posledic.

Otroci se bodo rodili takrat, ko bodo zaželeni.

Ženam se ne bo treba zatekati k splavom, ostale bodo zdrave. Marsikatera žena si želi nekoliko večjih posledkov med posameznimi porodi in to iz zdravstvenih razlogov ali pa zato, da se ji medtem popravijo socialne razmere.

Kontracepcija pomaga odkrivati ženske bolezni. Tako ob prvem pregledu, preden da zdravnik ženi sredstvo proti spočetju, kot tudi pri nadaljnjih pregledih, ki so v določenih presledkih potrebni, se večkrat odkrijejo začetki raznih bolezni, ki jih lahko preprečimo ali zdravimo.

H kontracepcijski službi spada kot njen sestavni del spolna vzgoja žene in moža. Veliko zakonov je neuravnovešenih in marsikateri se celo razdre samo zato, ker sta mlada zakonca premalo poučena o seksualnih zadevah.

Kdo lahko dobi sredstva za kontracepcijo?

O potrebi kontracepcije lahko odločata oba zakonca ali zaljubljenca ali eden izmed njiju.

Ne to odločitev ne moremo vplivati s predpisi, niti ne moremo nadzorovati izvajanja ali neizvajanja te odločitve.

Pri nas dobi kontracepcijsko sredstvo vsaka žena, ki to želi. Seveda bo to odpadlo pri ženi, ki je že sterilna in ne zanosi.

Za zaključek naj omenim še to, da bomo tudi v Libojah odprli kontracepcijsko ambulanto, ko se bodo žene dovolj zanimale zanjo. Naj se vsaka žena ali dekle, ki želi biti seznanjena s tem, ali želi dobiti kontracepcijsko sredstvo, javi v obratni zdravstveni posvetovalnici ali v ambulanti.

Dr. Rošker - Kranjc Bogomila.

POROČILO O DELU SOCIALNEGA ZAVAROVANJA.

Zopet je minilo in to že četrto leto, odkar sem član skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, zato čutim potrebo, da vam zopet posredujem kratko poročilo o delu, problemih in stremljenjih zavoda.

I. Družbeno upravljanje:

Kakor v vseh podjetjih gospodarijo upravni odbori in delavski sveti, tako tudi pri socialnem zavarovanju gospodarijo izvršilni odbori in skupščine zavarovancev. Ti organi so dolžni in odgovorni zato, da se zbrana sredstva uporabljajo

po zakonitih predpisih in najpravičnejši presoji.

Člani so predstavniki zavarovancev, zato v polni meri skrbijo, da se pravice zavarovancev ne kršijo in da se odvišna sredstva vlagajo za zavarovance v drugih oblikah.

II. Zdravstvena služba.

Res je, da včasih godrnjamo, da so dajatve in prispevki za socialno zavarovanje zelo visoki vendar če pregledamo v kolikih oblikah dobijo zavarovanci skoraj vse nazaj, se ne bomo čudili in bomo rekli, da je prav, da ima socialno zavarovanje veliko skrb približati zdravstveno službo zavarovancem. Lahko smo tudi mi Libojčani zadovoljni, da imamo v Libojah zdravstveno postajo, ki odgovarja vsem našim potrebam in zadovoljstvu socialnega zavarovanja. Moramo pa si biti na jasnem, da kakor socialno zavarovanje skrbi za bolne zavarovance, tako ostro tudi preganja tiste, ki želijo iskoriščati to ugodnost ter živeti na škodo podjetja in škodo socialnega zavarovanja.

Zdravstvena služba v našem podjetju je tako organizirana, da ima vsak zavarovavec takoj na razpolago zdravnika, bolnico, okrevališče in vse ostalo v primeru potrebe. Zdravstvena služba pa lahko nemoteno posluje, če jo primerno spoštujemo, da ne kličemo za vsako malenkost zdravnika na dom in podobno.

Za zdravljenje je Okrajni zavod za socialno zavarovanje porabil v lanskem letu eno milijardo in pol. Zavarovanci pa so izgubili zaradi nesreč zaradi bolezni zaradi nosečnosti

107.000	delovnih dni
618.000	" "
72.000	" "

Tako je zavod za socialno zavarovanje porabil skupno za zdravstvo, pokojnine in otroški dodatek 710 milijonov več, kot je zbral prispevka, kar pa je kril s svojim rezervnim sklodom. Tako zavod gospodari v skrbi za zavarovance.

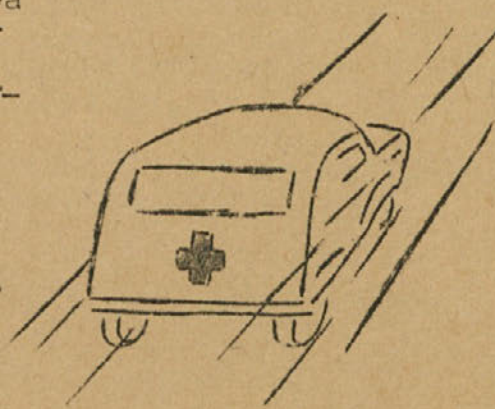
Poleg zdravljenja pa ima zavod veliko skrb za preventivo, to je preprečitev bolezni. V ta namen se vršijo razne akcije kot fluorografiranje, razna cepljenja, letovanja mladine itd. kar mnogo koristi zavarovancem za ohranitev zdravja.

POKOJNINE.

Novi pokojninski zavod je prinesel zavarovancem zadovoljivo zvišanje pokojnin, kar je popolnoma prav, zavod pa ima s tem ogromno delo in ne more pravočasno rešiti vseh zahtev, vendar ne bo nihče za to prikrajšan. Začasno dobi vsak akontacijo, z odločbo pa dobi vsak pripadajočo pokojnino za nazaj. Pa tudi pri tem delu bo zavod sčasoma na tekočem.

HRANARINE.

Zavarovanci se mnogokrat pritožujejo o zakasnelim nakazovanju hranarine, kar se tudi resnično dogaja, ven-

dar je za to napako težko najti krivca. Zavod se izgovarja na ambulanta, ambulanta na podjetje in tako gredo očitki sem in tja, trpi pa pri vsem tem zavarovanec, ki ni nič kriv ter ne dobi pravočasno hranarine. Zato je zavod apeliral na vsa podjetja, naj sprejmejo pooblastilo izplačevanja hranarine. Temu pa se je le malo podjetij odzvalo in sprejelo to službo. Izkazalo pa se je, da ta služba ne obremenjuje podjetja, saj za tako mora obračunavati do sedem dni bolezenskega dopusta, povprečje dopusta pa je enajst dni. Torej bi delo ne bilo mnogo večje, zadovoljstvo pri zavarovancih bi pa le bilo popolno. Zatorej vam svetujem, če ste prizadeti pri tej stvari, apelirajte na delavski svet, da izposluje pri upravi, da bo opravljala to službo.

HTZ služba.

Služba higiensko - tehnično zaščite v podjetju opravlja veliko preventivno delo, vendar ne smemo misliti, da je ta služba delo samo HTZ komisije, ki je izvoljena ter ima določeno področje svoje službe, ampak da morajo to službo opravljati prav vsi zaposleni, posebno pa mojstri in oddelkovodje, ki najlaže ugotovijo pomanjkljivost HTZ službe ter javljajo to HTZ komisiji, ki je dolžna, da te pomanjkljivosti odpravi.

Mnogo je še stvari, ki vem, da bi vas zanimale, vendar zaenkrat toliko, pa še prihodnjič kaj.

Anton Vočko.

Kakšen in kolikšen naj bo moj dopust?

O dopustih je potrebno, da razpravljamo vsi delavci podjetja, kajti od stvarnega oddiha zavisi tudi proizvodnost v podjetju. Naše dopuste pa moramo planirati tako, da bodo v korist nam semim, misliti pa moramo tudi na potrebe našega kolektiva, da dopusti ne zavirajo proizvodnosti podjetja. To navajam zaradi tega, ker je treba pri planiranju dopusta upoštevati obvezni remont v podjetju.

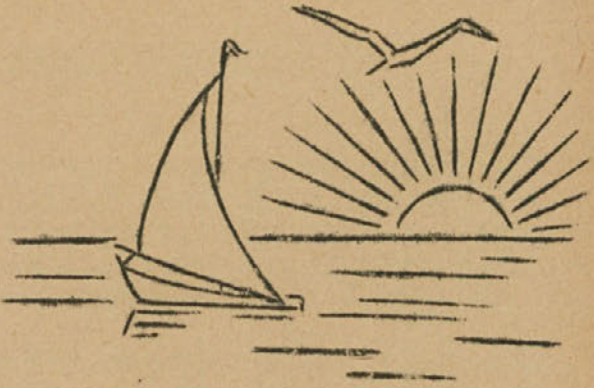
Naš družbeni sistem poudarja oddih delovnih ljudi in v zvezi s tem navajam izvleček iz zakona o dopustih oziroma tabelo, po kateri si lahko vsak sam izračuna, koliko dopusta mu pripada.

Do 5 let	zaposlitve -	pripada	12 dni
od 5 do 15 let	"	"	18 dni,
od 15 do 25 "	"	"	24 "
od 25 let dalje	"	"	30 "

Mladoletni delavci pa imajo še prednosti pri dopustih:

od 15 do 16 let starosti	-	21 dni dopusta,
" 16 " 17 "	"	- 19 " "
" 17 " 18 "	"	- 17 " "

Poleg že zakonitega dopusta pa dajejo pravila podjetja možnosti povečanja dopusta, za kar je kompetentna sindikalna podružnica. Kako bo s tem dodatnim dopustom, je še odprto vprašanje.

Če govorimo o dopustih, pa se mi zdi nujno potrebno razpravljati, kako bo naš član kolektiva svoj dopust izkoristil. Gre za to, da se zagotovi našemu delovnemu človeku stvaren oddih in da bo po končanem dopustu nastopil svoje delovno mesto zdrav in spočit. Da bi to omogočili, mislimo v tem letu zopet urediti oddih na morju in to po možnosti v kakšnem drugem kraju, seveda v kolikor bomo dobili izbiro. Skušali bomo tudi dobiti večja sredstva, da bi več prispevala sindikalna podružnica vsakemu članu, posebno še tistim, ki imajo manjši zaslužek in bi jim na ta način zagotovili resnični oddih.

Mislím, da je potrebno, da bi se naj tudi člani kolektiva v večjem številu javili za oddih tako, da bi sindikalna podružnica imela več podlage za sklepanje pogodb. To sem omenil zaradi tega, ker se je za oddih javilo zelo malo število članov in to komaj 71, kar ne zadostuje pri takšnem številu zaposlenih.

Ko bo sindikalna podružnica osnovala komisijo za oddih in ko bo ta začela z delom, upamo, da se bo število prijavitelcev za oddih povečalo.

Dopust za oddih na morju bo podjetje zagarantiralo.

Ob koncu hočem poudariti, da resno razmislimo o naših dopustih, kako jih bomo izkoristili, da se bi po našem delu čimbolj odpočili in na ta način prispevali svoj delež k dvigu proizvodnje.

Danko Šuler

ZAHVALA.

Vsem prijateljen in znancen, ki ste spremlili na zadnji poti mojega dragega moža, prisrčna hvala.

Posebno se zahvaljujem njegovim bivšim sodelavcem iz strugarne, OO ZK, upravi, sindikatu, skladišču in livarni za vašo vsestransko pomoč, kakor tudi pevcem in godbenikom za ganljive žalostinke ter vsem tistim, ki ste z vencí obsuli njegov prerani grob in ste z nenoj sočustvovali.

Ana Kozovinc.

NAŠA OB RATNA ZDRAVSTVENA POSVETOV ALNICA.

S 1. 11. 1959 je začela delovati obratna zdravstvena posvetovalnica, ki deluje vsak ponedeljek od 12 - 14. ure in vsak petek od 14 - 16. ure. Namen te posvetovalnice je, onogočiti delavcem in uslužbencem poslužiti se zdravniške pomoči ali nasvetov na samem delovnem mestu oziroma v njegovi neposredni bližini.

Pogosto potrebuje nekdo samo kakšen recept za zdravila proti glavobolu ali kašlju itd., pa ne gre v ambulanto, ker bi pač moral tam precej časa čakati. Izgubil bi delovni čas torej zaslužek, podjetje samo bi pa trpelo škodo pri proizvodnji.

Nekateri se te posvetovalnice s pridom poslužujejo, nekateri pa niti ne vedo zanjo.

S temi vrsticami sem hotela opozoriti na to ugodnost in novost v zdravstveni oskrbi delavcev libojske tovarne, ki jo je z velikim razumevanjem uvedlo vodstvo tovarne s sodelovanjem zdravstvene postaje.

Dr. Rošker - Kranjc Bogonilar

ALI ŽE VESTE

- da bomo začeli s tečajji za visoko kvalificirane delavce keranične stroke;
- da je pretekli mesec prispela prva pošiljka materiala za peč iz Madžarske;
- da letos teče 150. leto od ustanovitve našega podjetja in lo let delovskega samoupravljanja.
- da je na smučarskem tekmovanju Šnohor - Liboje znagala ekipa "Svoboda" Liboje in osvojila prehodni pokal.

ŽENA - ANGEL

Ko je naš popularni pevec Ivo gostoval v ZDA ga je nek poklicni kolega vprašal: Kako kaj vaša žena? On nu je odgovoril, da je pravi angelček.

Ves potrft nu odgovori američan: "Kako ste srečni, noja pa še živi".

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Božo Lukman.
Izdaja Keramična industrija Liboje — Celje.
Prispevke dostavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vračamo.